

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:  
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrlet 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:  
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrlet 3 gld., za jeden mesec 1 gld.  
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v  
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 187.

V Ljubljani, v petek 17. avgusta 1894.

Letnik XXII.

## Trezna beseda o ljubezni do domovine.

(V „Vlasti“ pisal Pohunek.)

II.

Ljubezen do domovine nam je že vrojena. Človek kot telesno in duševno bitje živi gotovo preje, nego se razvijejo njegove duševne moči in tudi pozneje v neposredni zvezi z vsem, kar je okrog njega. Tako postane neko ozko in gotovo razmerje med organizmom človeka in kraja. Slike, ki jih ima od otroške dobe; gore, planine, gozda, podnebje, jezik, katerega se je učil, petje ptičev in pa pesni, s katerimi ga je mati uspavala, vse to se je tako čudovito vrinilo v njegovo misel, v domišljijo, da je v srcu vse to nekako narisano kot lepa slika. Ta slika je v njegovi domišljiji globoko vtisnena, tako da je potem težko brez nje živeti, da, v časih tudi nemo-goče, tako da hrepeneč po njej hira in polagoma umira. Ta čut se ne nanaša na krasoto ali prednost domovine pred drugimi deželami in drugimi kraji, kaže se močno pri vseh ljudeh, posebno v mladih letih in pa pri manj omikanih narodih, čeravno je njihova domovina revna.

Da je res tako, čutil je gotovo vsak, ki je moral zapustiti rojstni kraj v mladih letih zaradi tega ali drugega vzroka za daljši čas ter iti v daljni svet. O, kako rad in često se je spominjal v daljavi svoje rojstne hiše, krajev, kjer se je kot otrok igral, kako živo si jo predstavlja, kako se je spominjal na vsako drevo, na vsak kamen, katerega je videl blizu rojstne hiše in kako si je želel vse to zopet videti.

Ta čut se nanaša najpreje in poglobitno seveda na ta kraj, kjer smo rojeni, kjer je tekla naša zibelka, kjer smo gledali obraze naših starišev, kjer

smo se priučevali materinega jezika, se na ta kraj ozirajo naši prvi spomini.

Polagoma se pa učimo objemati z onim čutom širši krog teh, ki govore z nami jeden jezik, ki prebivajo z nami v istem kraju in deželi, ki imajo šege in običaje podobne našim. To vse pa se godi brez vsakega preišljevanja in umovanja, popolnoma naravno in samo od sebe, tako da si duševnega delovanja niti v svesti nismo.

Ta čut dela, tako rekoč, prvo in najnižjo stopinjo ljubezni do domovine, instinktivne ljubezni, katera more biti močna, da strastna, a tudi slepa in brezkoristna.

Na tej stopinji ne smemo torej ostati, ampak kot razumna, ne samo čuteča bitja, moramo se vspeti od samo instinktivne ljubezni, katero vidimo tudi pri divjakih, do umne, z namenom združene ljubezni, ki ljubi posebno zgodovinsko, umno in pravno življenje svojega naroda, ki gleda, kako bi mu koristila in nekako zjedinja svoje bitje z njegovim bitjem. Življi take ljubezni so torej pred vsem zgodovina domovine, jezik, slovstvo, zakonodajstvo, šege in običaji.

A tudi ta umna ljubezen do domovine, dasi je višja in veličastnejša nego samo instinktivna ljubezen in da si more veliko storiti za blagor domovine, ostaja brez vere, vendar samo naravna čednost in lahko postane iz nje tudi sebičnost, da, tudi se more prevreči v slepo strast.

Nalaga večkrat ta ljubezen človeku dolžnosti in tirja od njega žertve, katerih niti zmožen ni človek, ki se ravna samo po svojem naravnem čutilu in po jedino pozemeljskih ozirih.

Tudi ljubezen do domovine potrebuje torej višje pomoči, ona potrebuje, recimo, svojega posvečenja, da postane čista, požrtvovalna in trdna. To moč pa,

to posvečenje dobi ljubezen do domovine jedino le v veri, v krščansko katoliški veri kot jedino pravi veri.

Da, krščansko katoliška vera, ki ne vničuje nobenega res naravnega čuta, ampak vse povzdiguje, požlahtnuje in posvečuje: povzdiguje tudi čut ljubezni do domovine, tako da postane ljubezen do domovine, ki je sama na sebi, samo naravna čednost, pod vplivom one sv. vere višja, res krščanska čednost, ki nas dela zmožne, da ljubimo svojo domovino bolje, požrtvovalneje nego marsikdo drugi.

Da pa nam od Boga razodeta vera, toraj posebno krščansko katoliška vera, kot najpopolnejše razodetje ne obsoja ljubezni do rojstne dežele, do naroda, jezika in sploh ne zatira čutov in domoljubnih dejanj, ampak priporoča in nas k temu spodbuja, zato nahajamo dokaze v knjigah sv. pisma.

(Dalje sledi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 17. avgusta.

**Ulični napisi v Pragi.** Praško namestništvo je bilo ob svojem času razveljavilo razglas praškega mestnega sveta, s katerim se je bilo zapovedalo, da se imajo nabiti izključno češka imena ulic in ukrenile nekatere vredbe gledé na numeracijo. Nadalje je namestništvo bilo razveljavilo naredbo, s katero so se sklicujoč se na zakon o ljudskem številjenju bili pozvali nemški hišni posestniki, da odpravijo tablice s številkami, ki se ne vjemajo s svoječasnim razglasom mestnega sveta, nadalje se je razveljavil ukrep mestnega sveta, da morajo hišni posestniki odpraviti s hiš tablice, katerih ni napravila občina, temveč zasebniki. Proti temu razveljavljenju se je bila praška občina pritožila na mini-

## LISTEK.

### Črtice iz somatologije.

#### XIV. Ušesa.

Za očmi človek naj bolj potrebuje ušes. Razmerje mej obojim je skoro tisto, kakor med svetlobo in zvokom ali mej bliskom in gromom. Poglobitna reč pri njih je mrenica ali bobenček, zunanji znak pa so uheljni. Lahko so dolgi ali pa kratki. Njega dni so ljudje imeli za neumnega, kedor je imel dolge uheljne; dandanes pa so učenjaki dognali, da na to ni posebno gledati, ker pamet ali nespamet odločujejo možgani.

Ušesne bolezni so: šumenje, trganje in gluhoti. Prvo dvoje je skorej sitneje, nego gluhoti, vendar pa je ž njo tudi križ. N. pr.: „Kako je bilo kaj pri skušnji?“ — „I, bi že bilo; le dva izmed gospodov izpraševalcev sta bila tako gluha, da sem moral še tisto na glas povedati, česar nisem vedel!“ — Zatorej pravijo Nemci: „Der Examinator ist ein lebendig gewordenes Fragezeichen, der Prüfling ein erstarrter Gedankenstrich“, — kar ni čudo, če je res, da deset učenjakov laglje skriva svojo učenost, kakor en nevednež svojo nevednost.

Človek se pa tudi lahko gluhega dela, če prav ni, n. pr.: „Posodi mi pet goldinarjev!“ — „Nisem slišal!“ — „Posodi mi deset goldinarjev!“ — „Ne,

ostane pri prvem; tu jih imaš pet!“ — Kdor pa noče ne videti, ne slišati, naj gre v gledališču na najvišjo galerijo; tam baje človeku preide vid in sluh. Če ima človek biti kregan, je posebno dobro, če je gluha, ali pa, če ima votle ušesa. N. pr.: „Vidiš Jože, kar ti rečem, gre pri enem ušesu notri, pri drugem pa vun!“ — „I, kaj pa morem za to, da imam dve ušesi!“ Zlasti dobri sveti in nauki imajo to usodo, kajti pameten človek jih ne potrebuje, neumni se pa ne ravna po njih. Najboljši sluh ima menda slaba vest in pa ljudje, ki slišijo travo rasti; najslabeji pa, kdor na ušesih sedi (kar je sicer čudno, pa vendar se pogostoma čuje), in pa kdor je gluha, ko zemlja. Zanimivo je, da zadolženi ljudje slabo slišijo, čeravno imajo dober sluh, n. pr.: „Tolikrat sem te že opomnil, da mi plačaj dolg, pa nič ne slišiš!“ — „Ni čudo, saj veš, da tičem čez ušesa v dolgovi!“

Gluhoti je ali prirojena ali pridobljena. Kdor ima prvo, je navadno tudi mutast; drugo imajo mlinarji (kadar se bob melje), dosluženi vojaki-topničarji in pa stari ljudje večji del. Semtertje je za človeka tudi dobro, če je gluha, ker dobi lahko gosposko službo, n. pr.: „Warum willst du denn nehmen den Jean als Diener?“ — „Weil er ist taub! Da wird er nicht lachen, wenn meine Frau wird singen!“

So pa tudi ljudje, ki imajo v ušesih posebno gibčnost, n. pr.: „Kaj pa počnete ob nedeljah po-

poludne?“ — „I, nič posebnega ne; oče migajo z ušesi, drugi se pa smejamo!“ — Komur ni nič dopovedati, je ali gluha, ali pa ima „kosmate ušesa“, kar skušajo učitelji in odgojatelji sploh. Za uheljne stresa pedagog učenca (čeprav ni žabčen) in takrat mu laglej kaj dopove, n. pr.: „To je že vendar več, kakor čudno, kaka zmes da dandanes sili v šolo! Ob mojem času ni vsak osel študiral; jaz sem bil n. pr. v celi fari jedini!“

Na uho lahko tudi kaj „pošeptamo“. To znajo najbolje mešetarji in pa ljudje, ki prosijo na posodo, n. pr.: „Jaz sem v veliki denarni zadregi; bi li hotel posoditi mi uho za par minut?“ — „O to že, drugzega pa nič ne!“

Poslušamo marsikaj radi; zlasti dobre dovtype. Kdor pa še tega ne more, mora pa že slabo vest imeti.

Za ušesa so posebni zdravniki, kakor tudi za zobe ali oči (špecialisti), vendar je pa zobo-zdravnik na boljem (si obeta več prakse), kajti oči in ušesi ima človek le po dvoje, zob pa 32.

Kakor nam lahko kaj „v glavo pade“, tako nam pa na uho kaj prileti, mej drugim dlan desne roke. Resultat tega čina zovemo zaušnico, ki je sodnijsko cenjena na pet goldinarjev. Kdor ima trda ušesa, pa nič denarja, lahko v gostilni na ta način poravná račun. N. pr.: „Koliko sem dolžan?“ — „Dva goldinarja 50 kr.“ — „Po čem so pri vas klofute?“ —

5. 54

Kos

sterstvo notranjih stvari, ki je pa njeno pritožbo v vseh točkah odbila. Te dni je mestni svet praški se posvetoval o odločbi notranjega ministerstva in jo izročil pravnemu odseku.

**Anarhistična delavnica.** V Rimu so te dni zasledili delavnico, kjer izdelujejo anarhisti bombe. Anarhist Mariottini, katerega so bili prijeli pred vojnim ministerstvom, je povedal, da izdelujejo bombe v malo oddaljeni hiši, v kateri stanuje razprodajalec časopisov Ciari. Dva policijska komisarja sta obiskala Ciarija, se mu predstavila kot somišljenika in ga res tako preslepila, da je jima pokazal delavnico. Tukaj je bil celó kemični laboratorij, kovačnica, vivalnica in talilnica. Cel kup bomb je že čakalo narejenih, da se porabijo za atentate ob ugodnih prilikah. Ciarija so seveda zaprli in anarhistično delavnico izpraznili. Zaprli so pa tudi pet delavcev, katere so ravno dobili pri izdelovanju bomb. Seveda se ne vé, če je to jedina taka delavnica v Rimu.

**Rusija** tudi misli vpeljati občno šolsko dolžnost. Popolnoma se to v Rusiji pri neugodnih krajevnih razmerah ne bode dalo uvesti. Učni minister je bil povabil v Peterburg več šolskih ravnateljev, da so se posvetovali o tej stvari. Sedanji ruski učni minister je jako vnet za povzdigo omike. Gozdarsko akademijo v Moskvi je zopet otvoril. Ta šola je več let bila zaprta zaradi nekkih dijaških izredov in se je že občno mislilo, da je popolnoma odpravljena. V Peterburgu se osnuje zdravniška fakulteta za ženske. Prejšnja leta so bili v Peterburgu že ženski zdravniški učni tečaji, ali so se bili odpravili. Za žide se pa mislijo osnovati posebne državne šole, da ne bodo pomešani mej drugimi učenci, kar ima slab vpliv na vzgojo.

**Belgija.** Konservativci in liberalci so se v Belgiji pogajali z delavci, da bi jih podpirali pri volitvah. Delavska stranka je pa zahtevala za se toliko mandatov, da se kompromis ni da skleniti. Sicer se je pa bilo težko vezati, da naj konservativni ali pa zmernoliberalni volilci volijo še kakšnega socijalnega demokrata. Delavska stranka je sklenila sedaj v vseh okrajih postaviti svoje kandidate. V večjih mestih kandidujejo socijalistični vodje. Borba bode huda in pričakovati je več ožjih volitev. Pri ožjih volitvah se bode še le odločila večina. Tedaj se bodo tudi delavci v okrajih, v katerih ne pride njih kandidat v ožjo volitev, morali odločiti za liberalnega ali pa za konservativnega kandidata. Na izid letošnjih volitev bodo vsekako močno vplivali delavci.

**V Norvegiji** bodo v kratkem nove volitve za državni zbor, ki bodo posebno pomenljive. Radikalna stranka si je vzela v svoj program točko, da se ima Norvegija popolnoma ločiti od Švedije. Če radikalcem zmagajo, pride do skrajnega razpora s Švedii. Konservativci pa naglašajo, da želé ostati v zvezi s Švedii, ali zahtevajo, da se nastavi skupni minister za vnanje stvari, ki bode mogel biti tudi Norvežan, da ne bodo le Švedii vodili vnanjih stvari. Norvegija mora v vsem biti popolnoma enakopravna s Švedijo.

„Saj menda veste, po 5 glđ.“ — „Dobro, priložite mi eno in kar je čez, dajte mi vun!“

Ušesa so v tesni zvezi z očmi in srcem. Če je zaušnica taka, da je mej brati vredna dveh, zmeša pogled, da človek kar tri solnce vidi in ob enem zaboli v srce. Čudno je to, da če jedno oko zatismo, ne slišimo vsega.

Večkrat in veliko govoriti je hudo, poslušati pa menda tudi, n. pr.: „Vidiš Martine, prav vesel sem, da so prazniki pri kraji. Kaj meniš tri dni za vrstjo pridigati, — to niso špasi! — „Kaj pa še le trikrat poslušati gosp. oče, to je še-le „kunšt“!

Tri reči baje vpijejo, pa ne najdejo posluha: Kdor denar posojuje brez prič; kdor otrokom razdeli premoženje še v življenju in pa mož, čegar žena je gospodar čez-enj. O prav prekanjenem človeku pravimo, da jih ima „za ušesi“. Mej gluhe se šteje tudi sreča:

„Das Glück ist taub. Es hört dich nicht,  
Magst noch so laut du nach ihm rufen,  
Wenn grausam es an dir vorbeie  
Emporsteigt der Paläste Stufen.“

Modrijani imajo dolga ušesa pa kratek jezik. Kdor povsodi nastavlja ušesa, tudi lahko krade z njimi („Der Horeher stiehlt mit den Ohren“). Vse poslušati in naprej praviti je nevarno, ker se pri tem lahko navadimo lagati:

„Nimm dich in Acht, Gerüchte trügen,  
Vom Hörensagen lernt man lügen!“

Sicer pa konservativci zahtevajo odpravo direktnih davkov in pa zakon proti pijančevanju, volilno pravico za odsotne mornarje in proporcionalno volilno sistemo. Radikalcem imajo bajé več upanja, da zmagajo, kajti sovraštvu proti Švedom se je jako razširilo po deželi.

## Cerkveni letopis.

### Cerkvena slovesnost v Šempasu.

Iz Gorice, dné 13 t. m.

Minulo nedeljo, t. j. 12. avgusta, vršila se je v Šempasu pri Gorici slovesnost, katera bo gotovo ostala še dolgo v veselem spominu faranom in vsem, ki so se je udeležili. Ta dan blagoslovil je namreč šempaški župnik vč. g. Blaž Grčca za šempaško cerkev novo sliko, predstavljajočo svetega Roka v glorijski, za stranski altar.

Šele drugo leto je, odkar deluje gospod župnik tamkaj za telesni in duševni blagor ljudstva, a v tem kratkem času storil je že mnogo za lepoto hiše božje; lep spomenik svojega delovanja postavil si je tudi s tem, da je namesto prejšnje prav slabe podobe, dal napraviti čisto novo sliko, (pri Gosarju v Gorici.)

Radi ugodnega vremena prihitelo je k tej lepi slavnosti od blizu in daleč toliko vernega ljudstva, da se je vse gnjetlo. Ob 9. uri začelo se je duhovno opravilo. Med ubranim zvonjenjem in pokanjem topičev pomikal se je veličasten sprevod iz župnišča proti cerkvi, spredaj s križem in potem šolska mladina, zanjo nosila sta podobo dva gospoda podžupana, ob strani pa so svetile belo oblečene deklice in za njimi je šla duhovščina, za njo cerkveni ključarji in g. župan s starešinstvom.

Po dovršenem blagoslovu podobe stopil je več. g. župnik na leco ter nas v dovršenem govoru spodbujal k češčenju sv. Roka in posnemanju njegovih čednostij.

Po pridigi bila je slovesna sveta maša, med katero je bilo darovanje za stroške nove slike. Še le ob 11. uri končala se je prelepa slovesnost.

Sklenem s presrečno željo: sv. Rok naj obilo povrne vsem, ki so darovali za podobo in pripomogli, da se je vse tako spodbudno in slovesno zvršilo.

### Angleški škofje o vzgoji otrok.

V letnem shodu, katerega so ravno imeli angleški škofje westminsterske provincije pod predsedništvom nadškofa Vaughana so se sprejele sledeče nad vse važne resolucije o vzgoji otrok:

1. Stariši imajo od Boga pravico in dolžnost, čuti, da se njihovi otroci vzgoje v pravi veri. Dolžni so to osebno oskrbeti, razun ako so izjemoma (n. pr. zavoljo slabega vedenja) zgubili to pravico, ki jo jim narava daje.

2. Ta temeljna postava se ne more ni odpraviti, ni spreminjati, s pretvezo, da bi se enakomerno otroci vzgojevali. Ljudstvo in postavodajalstvo mora jo v čislh imeti.

3. Ze po bistru stvari same, ne more niti k dobremu služiti za blagostanje države, ako zametuje ali praktično zaničuje kako naravno postavu, kakor je pravica starišev, da čuvajo nad vzgojo svojih otrok. Ni gledati, kakih sredstev se poslužuje: naj daje ali postavne ukaze, ali naj odreka vsekako pomoč; krivda je ista, ne more biti drugačna i kazni.

4. Ker se v naših časih ljudstvo bolj in bolj udeležuje vladanja in vedno bolj rase njegov vpliv kot političen faktor, da se izogne le preveč gotovih nevarnostij, zahteva varnost, da se verski nauki (ki so edini zmožni nadzorovati vedenje posamnega) globoko vkoreninijo v prvih letih otroške vzgoje. To pa se more, v kolikor gledamo na katolike, doseči le samo s katoliskimi ljudskimi šolami, pod nadzorstvom katoliškega vodstva.

5. Katoliški stariši ne morejo, po vesti ne, sprejeti za svoje otroke načina vzgoje in tudi ne zadovoljiti se z načinom, po katerem se daje samo poduk po lajkijh, ne da bi se oziralo na versko vzgojo.

6. Edin način verske vzgoje, katerega stariši katoliški morejo sprejeti za svoje otroke je podučevanje pod avtoritetjo in vodstvom cerkve, katera je dobila, kakor jih vera uči, od Jezusa Kristusa poseben nalog, učiti vse, kar je on razodel.

7. Vzeti nadzorstvo katoliških šol tistim, ki zastopajo veroizpovedanje starišev, dati večini davkoplačevalcev v roke — nezmožni braniti nauke, katere katoličani v srcu goje — se pravi skruniti

pravico starišev, je posilstvo, zoper katero se mora boriti kot nepravilčen atentat na versko prostost in svete pravice starišev.

Tako tedaj, govorili so pastirji sv. cerkve in s tem vnovič potrdili, da je potreba verskih, katoliških šol povsod, koder bivajo katoličani.

## Šolstvo.

### Učiteljska konferencija.

Iz krškega okraja.

Okrajna učiteljska konferencija za krški okraj je bila dne 31. julija t. l. v šolskem poslopju v Krškem. Gospod predsednik, okrajni šolski nadzornik Francišek Gabršek, otvori konferencijo ob 9. uri dopoldne. V svojem govoru zlasti poudarja velike zasluge za šolstvo Njega Veličanstva našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. V izraz dolžne hvaležnosti, udanosti in zvestobe do presvitlega cesarja in cesarice zakliče konferencija trikrat „Živio!“ in „Slava!“ ter naudušeno zapoje cesarsko pesem.

Sedaj predstavi g. predsednik konferenciji c. kr. okrajnega glavarja barona Schönbergerja ter ga najprijazneje pozdravi. G. baron odzdravi g. predsedniku ter ga zahvali za pozdrav.

Ko prebere g. predsednik opravljeni red okrajne učiteljske konferencije, konstatuje navzočnost ali ne navzočnost konferenčnih udov ter si izvoli svojim namestnikom g. Ivana Lapajne-ta. Zapisnikarjem sta bila per acclamationem izvoljena gspđ. Mikota in g. Slapšak.

Po primernem uvodu poroča g. predsednik o izvršitvi lanskijh konferenčnih sklepov.

Pri izpremembah se spominja gosp. predsednik 4. aprila t. l. umrlega učitelja v Veliki Dolini, gospoda Ferd. Strele, kateremu v znak sožalja vstane učiteljstvo raz sedeže.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da broji krški šolski okraj 27 šol s 60. razredi. V teh se je poučevalo 9799 otrok, tedaj za 34 več od lani. Brez vsakega pouka je bilo 1536 otrok ali 15.6 odstotkov, nekoliko boljše od lani. Učnih močij je 58.

Poprej zasilna šola na Velikem Trnju se je sedaj na novo ustanovila. Na novo se je odprl paralelni razred v Št. Jerneju ter paralelka v Št. Rupertu. — Na štirih razširjenih šolah se dotični razredi še niso odprli. Ravno tako se še tudi ni otvorilo devet novih šol. Mnogo obravnava zaradi razširjanja ali ustanovitve šol je pa še v delu pri c. kr. okr. šolskem svetu.

O učnih vspehijh šolskega leta 1893/94 se gospod nadzornik izreče povoljno. Na to mnogo govori o učenem postopanju na splošno, potem pa še o posameznih predmetih posebej.

G. Cvetko Rozman poroča o šolski klopi, nje sestavi in uporabi. Naloga mu je bila, raziskati vse nove klopi ter poročati, katera bi bila najugodnejša za šolsko rabo. Pridni g. poročevalec pa si je izumil v to svrhu sam novo šolsko klop ter jo kazal zbranemu učiteljstvu. Pohvalila se je občno, zlasti ko je opozoril na drugo svojo izumitev, to je novo sestavljeno šolsko tablo.

Gspđ. Avgusta Kolnik je v lepem, jedrnatem predavanju razpravljala „vpliv vzajemnega postopanja učiteljstva na isti šoli na otroško vzgojo“. Za njeni trud je žela občno pohvalo.

Omenjamo zemljevid krškega okrajnega glavarstva, katerega izda in založi okr. učit. knjižnica. Ta bo dokaj popolen, ker se je naročil formular iz vojaškega geogr. instituta na Dunaju.

Slovenska berila se nameravajo nekoliko spremeniti in slovenske in stvarne napake popraviti na podlagi Wolfovega slovarja.

Za bodočo šestletno funkcijsko dobo sta bila v c. kr. okrajni šolski svet izvoljena kot zastopnika učitelj. stanu g. Ivan Lapajne, meščanske šole ravnatelj v Krškem, in gosp. Ivan Levec, nadučitelj v Radečah.

S tem zaključí g. predsednik konferencijo ob 3. uri popoldne s srčno željo, da bi bile njegove opazke pri današnji konferenciji vsprejete kot dobrohoteči navodi za nadaljno uspešno delovanje.

\* \* \*

Še neki važni dnevi vsprejeda nas je čakal, zborovanje „Pedagogičkega društva“. Kolike važnosti je to društvo, vé vsakdo. Bog daj, da bi se „Pedagogičsko društvo“ v Krškem kmalu razcveto ter doseglo svoj smoter. Mi pa, ker mu ne moremo pomagati s peresom, pomagajmo mu vsaj v gmotnem oziru.

Omenjati je še koncerta zvečer, ki se je povsem dobro obnesel.

# Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. avgusta.

(† Ptujski prošt Matija Modrinjak.) Zopet nam je nemila smrt ugrabila zvestega slovenskega sina. Umril je namreč dne 12. avgusta nenadoma preč. gosp. inf. prošt in dekan ptujski, Matija Modrinjak. Pokojnik se je rodil dne 22. januarja 1824 v Središču iz znane Modrinjakove rodbine. Gimnazijo je dovršil v Varaždinu, bogoslovje pa v Gradcu, kjer je bil l. 1847 v mašnika posvečen. Potem je bil kaplan v Marenbergu blizu 9 let (1848—1857), od koder je prišel za kaplana v predmestno župnijo D. M. v Mariboru. L. 1859 pride za kaplana k stolni cerkvi in še istega leta postane dvorni kaplan Slomšekov, po njegovi smrti pa Stepišnikov. Leta 1866. dobi dekanijo jareniško, odkoder pride že leta 1868 kot kanonik v Maribor, kjer je tudi kot profesor pastirstva in katehetike deloval celih 10 let. Dne 18. avgusta 1878 imenoval ga je presvetli cesar dekanom in proštom ptujskim. Tukaj je jako veliko storil za čast božjo in zveličanje duš. Bil je zelo gostoljuben do svojih znancev. Leta 1883 odlikoval ga je cesar z redom železne krone III. vrste ter mu s tem podelil pravico do viteškega stanu. Pogreb je bil dne 14. t. m. ob 3. popoldne. Vodil ga je mil. gospod stolni prošt in protonotar Ig. Orožen in pogrebni govor pa je govoril preč. g. stolni župnik J. Bohinc. Čt. gg. duhovnikov je prišlo na pogreb 74. Blagi pokojnik naj v miru počiva!

(Pri občinski volitvi.) v Dobrničah je bil izvoljen županom J. Zupančič, svetovalci pa Julij Treo, A. Kužnik, J. Berce, Jos. Ozimek in M. Zupančič. — Na Črnučah je bil izvoljen županom J. Vilfan, svetovalci T. Kecelj, J. Gregorin in M. Čibašek.

(V cestni odbor radeški) je bil izvoljen gospod M. Scheyer kot načelnik in g. Fr. Juvančič kot namestnik.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Upravitelj dekanije na Ptuju je preč. gosp. Jakob Meško, častni korar in župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. C. g. Marko Črnko, dozdej vikar na Ptuju, postal je tam provizor. Č. g. Ant. Drozg, kaplan pri Sv. Barbari pri Vurbergu, pride v Št. Lovrenc na Dravskem polju. — Kapelska župnija je razpisana do 21. septembra in ptujška proštija do 25. septembra t. l.

(Veselica povodom otvoritve električne razsvetljave v Škofjiloki.) Poroča se nam: Tudi denarno se je veselica, katero smo napravili ob priliki otvoritve električne razsvetljave v Škofjiloki prav ugodno obnesla. Radovoljnih doneskov smo nabrali 95 gld. 10 kr., vstopnine je bilo popoldne 81 gld. 13. kr., zvečer 96 gld. 58 kr., skupaj 272 gld. 81 kr. Troški so znašali 218 gld. 59 kr. — Torej je ostalo čistega dobička 54 gld. 22 kr., ki se je izročil blagajnici gasilnega društva v Škofji Loki.

(Iz Kamnika pri Preserju.) Letošnje leto nas je zopet zadela huda nesreča, hud ogenj je uničil veliko gospodarskih poslopij. Vsak hiti, kolikor mu pripušča denarne razmere, da čim preje popravi oziroma na novo zgradi potrebna gospodarska poslopja. Sedaj spoznamo, kako dobro, da, potrebno je, biti zavarovanemu, ker mu izplačana svota trikrat prav pride. Spoznali smo pa tudi, katere zavarovalnice so boljše, katere slabše in manj priporočilne. Zavarovani so bili pri „graški“, dunajski „Phönix“ in „Slaviji“. Graška zavarovalnica je vsakemu do zadnjega krajcarja izplačala in ni nikomur ničesar utrgala. Ravno tako pošteno je ravnala dunajska „Phönix“, niti krajcarja ni odtrgala. Da, pokazala je, da ima sočutje za siromaka pogorelega. Neki gospodar je do letos vselej pošteno plačal zavarovalnino, letos mu je pa za denar tako predlo, da ni utrpel onih krajcarjev. Tudi njega je zadela nesreča, zavarovalnica ni bila dolžna ničesar izplačati, toda na prošnjo gg. župnika in župana, da siromak res ni mogel plačati, mu je zavarovalnica „Phönix“ vso svoto izplačala. Kako je pa „Slavija“ postopala? Ta takorekoč domača zavarovalnica, katere glavni zastopnik je g. Ivan Hribar, se je silno slabo obnesla. Skoro vsakemu pogorelcu je kaj utrgala, češ, to je bilo staro poslopje, ni bilo toliko vredno, dočim oni dve imenovani zavarovalnici niste nič ugovarjali in vendar so bila ona poslopja ravno taka, kakor ta. Ljudje so ugovarjali, a g. Hribar je ne ravno preprijazno dokazal ljudem, da o tem nič ne vedó, da to le on zna ceniti. Da, celó ugovarjanje županovo, da poslopja niso bila stara, ni nič pomagalo. Nekaterim so veliko utrgali, jeden gospodar je bil zava-

rovan za 200 gld., a izplačali so mu le 120 gld., torej skoraj polovico so mu utrgali. Res lepo narodnjaštvo! Tu govori ljubezen za miljeni narod! Iz tega lahko častiti čitatelji sprevidijo, katera zavarovalnica se sama priporočuje in kako naši naprednjaki ljubijo siromaka-trpina. Kdor ne verjame tem vrsticam, pride lahko k nam se osebno prepričati, da je gola istina, kar sem tu napisal.

Pogorelec v imenu drugih.

(Dar.) Ravnateljstvo južne železnice je za pravno bolnico za silo v Št. Petru na Notranjskem dovolilo 200 gld.

(Požar javnih skladišč na Reki.) Pišejo nam iz Reke: V noči od ponedeljka na torek nastal je požar v hišici podmagazinerja Hribar-ja, kjer je zasegel sode z oljem, ki so bili v bližavi. Sodi so se razpočili in olje se je razlilo, na kar se je ogenj razširil in v trenutku skladišče je bilo vse v oguju. Gasilci so prišli sicer, no zaprečiti požara niso mogli, kajti v kratkem je bilo vse v pepelu. Veliko blaga je uničenega posebno kolonijalnega, lastništvo družbe „Adria“, ter tvrdk Fiseher & Brüll, Burič, Ribolli itd. Finančna ekspozitura je uničena. Rešili so blagajno z 20.000 gld. Polovico magazina št. 7 je tudi bila v požaru, katerega so omejili okolo 3. ure zjutraj. V nevarnosti je neki podzemni magazin špirita. Škoda znaša blizu tri milijone gld. Zgodilo se je tudi več nesreč. Vojaki so tudi koncentrirani.

(Iz Trsta.) Kakor navadno vsako leto, namerujejo tudi letos tržaške patrijotičke družbe proslaviti rojstni dan Njegovega Veličanstva. Znano pa je, da pri tej stvari hočejo glavni zvonec nositi le laške družbe, posebno pa pri obhodnici, ki se priredi v predvečer rojstnega dne. Zaradi tega so se lansko leto slovenska društva vzdržala obhodnice, ker se jih je hotelo zapostaviti; kakor se sliši, to leto so zopet slovenska društva pozvana, sodelovati pri obhodnici z opazko, da se jim bode dalo prvo mesto v vrsti — zadnje pa pri pozdravu pred namestništvom. — Morda bi kazalo, da Slovenci sami za se prirede cesarsko veselico. Morda se v ta namen porabi veselica delavskega podpornega društva.

(Iz Reke.) Zgorlel je pri luki veliki magazin v noči od 13—14. t. m. Škoda je prav velika, prese-gajoča milijon gold. Mestne novine pravijo, da dosega 4 milijone; — zdí se pa vendar-le pretirano. Zgorelo je mnogo cognaca, kave, vina, spiritvoznih tvarin, moke i. dr. Dimi se še vedno iz pogorišča. V nevarnosti bil je tudi neki parobrod, katerega so naglo odstranili. — Ko se je novica o požaru v luki raznesla, so nekatere hitro vprašali — ako morebiti elevator gori. Delavci bi bili raje videli, da je tega ogenj uničil, ker jim jemlje zaslužek. — Malo je manjkalo, da ni dve noči pozneje zgorela glavna hiša na Sušaku. Sreča, da so ogenj koj ugasili. — Pravijo da so bile vse stvari v izgorelem magazinu zavarovane — bilo je blago različnih trgovcev. — Po mestu bilo je videti danes 15. t. m. mnogo ljudstva, katero je prišlo na božjo pot na starodavni naš bližnji Tersat. Od različnih strani so prišli zlasti pa iz Istre za ta blagi dan. Za „Mali Šmaren“ se bo zopet nabralo nekaj ljudij, — kar smo že navajeni videti v našem mestu. Ker dohaja za ta praznik tudi še precej Slovencev, vpeljala se je, kakor se čuje v predvečer tudi slovenska prepoved.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 5. do 8. avgusta je bilo v Ljubljani 15 živih in 2 mrtva rojena. Umrlo jih je pa v tem času 23. 1 je umrl za grižo z bluvanjem, 2 za davico, 1 za jetiko, 5 za vnetjem sopolnih organov, 5 za želodčnim katarom, 2 vsled mrtvouda, 7 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi je 5 tujecev in 8 iz zavodov. Zboleli so 3 za grižo, 3 za davico in 6 za grižo z bluvanjem.

(Katoliški shod v Turinu.) Iz Trsta: V Turinu nameravajo prirediti katoliški shod od 2. do 6. spt. t. l. Priprave zanj obetajo, da bo res veličasten. Dvorano za glavne shode zaljšajo najboljši umetniki in bo razsvetljevana s plinom in električno lučjo. Sedežev za kardinale, nadškofe in druge prelatske bo do sto. Med govorniki bodo tudi odlični lajki. Sveta opravila v cerkvi spremljevala bo veličastna godba in petje zborov turinskih Salezjanov, ustava sv. Cecilije in delavskega društva sv. Jožefa. V dvorani bo po končanem kongresu velikanska muzikalično-literarna akademija. — Sv. oče je podelil svoj blagoslov vsem, ki se vdeležo shoda.

(Kongres za higijeno in demografijo.) Od 1. do 9. septembra letos bode zboroval v Budimpešti VIII. mejnarodni kongres za higijeno in demografijo. Na programu

razprav gledé higijene so mnogovrstna vprašanja, katera se tičejo nalezljivih boleznij in epidemij, obrtnih in poljedelskih delavcev, otroške dóbe človeške, šol, živil, mest, javnih poslopij, stanovanj, občil, vojaštva, rešilnih naprav in še drugih občil ali posebnih higijeničnih odnošajev. Oddelek za demografijo se bode bavil mej drugim z zgodovinsko demografijo in z demografsko tehniko, poleg tega pa s statistiko v raznih smérib. Mestno občino ljubljansko bode zastopal na tem shodu g. mestni fizik dr. Kopriva. Pristop h kongresu pa je dovoljen vsakemu in zglasiti je udeležbo generalnemu sekretarijatu kongresa v Budimpešti.

(Za podjetnike.) Tržaško namestništvo je odložilo za dne 11., 13., 15. in 18. septembra javne dražbe v svrhu vzdržavanja drž. cest na Primorskem v letih 1895—96—97.

(Zaklela se zemlja raj, da se vse tajnosti soznaju.) Ta rek se je zopet izpolnil te dneve. Kakor iz Pulja javljajo, zaprla je sodnija te dneve celo družino zaradi zavrata telesnega poškodovanja, storjenega že leta 1891 v puljski okolici pred gostilno Antona in Marije Radivoj. Tega leta namreč sta bila dva vojaka 97. pešpolka v tej gostilni in ker sta bila pijana nista se hotela oddaljiti iz gostilne vkljub pozni uri, temveč sta zahtevala še vina, katerega sta tudi dobila. Naposled posrečilo se je gostilničarju spraviti ju van ter zapreti gostilno. Ko sta bila vojaka na ulici, hotela sta se maščevati nad gostilničarjem, pričela sta zato metati kamenje v hišo. Da se temu bombardovanju v okom pride, izišli so hišniki po postranskih vratih iz hiše ter so zavrato napadli vojaka, katera sta na smrt potolčena obležala na ulici. Napadalcu pa so jo potem v hišo pobrali. Jeden vojakov se je sam zavedel, drugega pa so pobrali in spravili oba v bolnišnico, kje je jeden ozdravil po treh mesecih popolnoma, drugi pa je ostal za vedno nesposoben za delo. Sodnija je precej stvar preiskala in zaprla gostilničarja; ker se mu pa ni moglo spričati čisto nič, je bil izpuščen. Te dneve pa sta se ta dva zakonska sprla in mož je s polenom potipal levo svojo polovico, na kar se je poslednja razjezila ter sodniji priznanila, da je oni napad na vojaka v resnici izvršil Radivoj v družbi drugih. Vsled tega zaprla je sodnija celo družino, ki se bode morala zagovarjati pred potniki.

## Društva.

(Slov. kat. delavsko društvo v Ljubljani.) Kot podporni udje vstopili so nadalje naslednji gospodje: Dr. Gregorič Vinko, zdravnik; Skofic Josip, župnik; Zavodnik Feliks, katehet; Zorc Fran, župnik; Kalan Ivan, kapelan; dr. Debeve Josip, duh.; Levičnik Alfons, škof. tajnik; Sever Primož, mizarški mojster; Tenente Rudolf, trgovec; dr. Zupanc Jernej, notar; Sinkovec Avgust, kapelan; Malenšek Martin, župnik; Rozman Ivan, župnik.

(Veselica družbe sv. Cirila in Metoda Šentpeterske ženske in moške po družnice). Veselica družbe sv. Cirila in Metoda Šentpeterske ženske in moške podružnice, katero je priredilo pretečeno nedeljo na vrtu Hafnerjeve pivarne, obnesla se je prav sijajno. Poleg drugega občinstva videli smo tudi več duhovnikov; najbolje je pa nas to razveselilo, da je bilo tako mnogobrojno zastopano naše narodno ženstvo. Kjer se prirejajo prekornostne veselice družbe sv. Cirila in Metoda, povsod se odzivajo vabila v mnogobrojnem številu. — Koncertni vspeh bil je jako izborno sestavljen. V prvi vrsti omeniti moramo gospice Ivanke Hočvarjeve, katera je deklamovala krasno pesem S. Gregoričeve „Domovina“. Slavnosten govor je govoril razmeram in času primerno kurat Anton Kollar. Konečno moramo pa omeniti še mlado, a krepko se razvijajoče pevsko društvo „Ljubljana“, ki se povsod rado odzivilje, kjer je veselica bodisi ta ali ona. Poleg moškega zbora nastopil je tudi mešan zbor. Občinstvo je bilo zelo zadovoljno z lepim vspehom mladega društva. Vendar slišali smo tudi še nekaj novega, nastopil je tudi ženski kvartet v Grbičevem kvartetu „Gondolar“, (gospice, Bitenčeva Korširjeva, Novakova in Pavličeva), poslednje tri so pele tudi še trospev Abtov „Čuj zvonov glas“, se spremljevanjem klavirja, (gospice Valentinčeva). Počastili so veselico tudi hrvatski abiturjenti, kateri so kasneje zapeli s peveci „Ljubljana“ Vilharjevo „Slovenec i Hrvat“, pri čemer je kot posebno omeniti, da jo je dirigiral sam skladatelj, g. Vilhar, kateremu je mej splošnim odobravanjem nazdravil gospod Noll. Veliko zabave in veselja je naredila dobro obdarovana loterija in konečno „janjec“, kateri je družbi prinesel veliko kron. Konečno moramo omeniti še vojaško godbo, katera je dobro in neumorno igrala, tudi več slovenskih. — Toraj na svidenje pri prihodnji veselici družbe sv. Cirila in Metoda. — a —

(Delavsko podporno društvo v Trstu.)  
Dne 19. avgusta t. l. praznuje „Delavsko podporno društvo“ obletnico blagoslovljenosti društvene zastave z jutranjo in popoldansko slavnostjo. I. Zjutraj ob pol osmi uri zberó se udje in odborniki v prostorih društva, Via Molin piccolo št. 1. Od tod odidejo z godbo, društveno zastavo in odborom na čelu v cerkev sv. Antona novega, kjer jih pričakujejo v svečanih oblekah udinje in odbornice. Točno ob 8. uri prične se sveta maša. Po sv. maši vrnejo se udje in odbor, spremljevani z godbo, istim potom v društvene prostore pobraniti zastavo potem se razidejo. II. Popoldne bude v okinčanem vrtu „Mondo nuovo“ veselica katera se prične ob pol sedmi uri in traja do polnoči. Pri veselici sodelujejo peveci, telovadci in godba: poskrbelo se je tudi za umetelne ognje. Natančni program veselice se dobi pri urodu in na mizah. Vstopnina za osebo 20 kr. (Nad 10 let stari otroci plačajo 10 kr. vstopnine.) Podpisani odbor se nadeja, da se družabniki in družabnice, kakor tudi drugi prijatelji društva, mnogoštevilno slavnosti udeležé.

Odbor del. podpor. društva.

## Telegrami.

### Anarhisti.

**Pariz**, 17. avgusta. Zasedili so dve anarhistični zaroti proti Dupuyu. Storile so se obširne varnostne naredbé.

**Berolin**, 17. avgusta. Mej zaprtimi anarhisti je več dejanjskih propagandistov. Našla so se pri njih orodja, iz katerih se da sklepati, da se nameravajo javne demonstracije.

**Berolin**, 17. avgusta. Zaprli so v vsem 40 anarhistov, mej njimi jedno žensko. Na policijskem predsedstvu so vse dobro preiskali in fotografirali. Pet so jih zopet pustili. Schewe, kateri se je ustavljal policiji, je pri anarhistih igral važno vlogo. Bil je voljen v odbor revolucionarnih kovinskih delavcev, kateri so imeli osnovati anarhistično društvo, katero se pa ni osnovalo.

**Dunaj**, 17. avgusta. Nadvojvodinja Gabrijela je že skoro popolnoma ozdravela.

**Dunaj**, 17. avgusta. Dne 15. in 16. je v sedmih političnih okrajih v Bukovini 54 oseb zbolelo za kolero in 28 umrlo. 7 ozdravelo, v Galiciji je v jedenindvajsetih političnih okrajih 276 oseb zbolelo, 152 umrlo za kolero, 52 je pa ozdravelo.

**Dunaj**, 17. avgusta. Odslej imajo vsi kadetje, ki niso častniški namestniki, dobivati plačo častniških namestnikov in 12 gld. mesečne službene priklade. Vojaški naredbeni list ja danes objavil dotični ukaz.

**Praga**, 17. avgusta. Namestnik ni dovolil osnove šlesko-češkega društva v Pragi.

**Trident**, 17. avgusta. Nadvojvoda Albrecht je včeraj skozi Trident v Gmunden potoval.

**Sarajevo**, 17. avgusta. V čast shoda starinoslovcev in antropologov je včeraj deželni načelnik baron Appel dal diner, pri katerem je mej živahnim odobravanjem zbranih napil cesarju. Ranke iz Berlina, ki je prišel namesto Virhova, je napil Appelu, kateri je v drugi svoji napitnici naglašal Kallayeve zasluge. Dvorni svetnik Bendorf je napival avstrijski vojni, ki je pogladila pot kulturi v tej deželi. Mortillet iz Pariza in Pigorini iz Rima sta napila Bosni. Danes

so se začela predavanja pred izbranim občinstvom.

**Rim**, 17. avgusta. Kraljevič-prestolonaslednik je prestavljen iz Neapolja na kraljevo željo kot divizijski poveljnik v Palermo.

**Kraljevec**, 17. avgusta. V laboratoriju za pripravljane snovij za umeten ogenj v Vorderhofenu je bil razpok. Jedna ženska in dva otroka so mrtvi, lastnik laboratorija in šest oseb pa je ranjenih.

**Berolin**, 17. avgusta. Kitajci hočejo vzeti 10 milijonov funtov šterlingov na posodo. Dosedaj pa vendar pogajanja o tem posojilu niso imela nobenega vspeha.

**Catania**, 17. avgusta. Bojë se, da Aetna začne bljuvati.

**Amsterdam**, 17. avgusta. Danes je tukaj zbolelo za kolero 5, v Haarlemu 3, v Mastrichu 1 in drugih mest na Holandskem pa 2 osebi.

**Tromsøe**, 17. avgustb. Udeleženci Wellemannove ekspedicije proti severnemu tečaju so včeraj semkaj prišli na ladiji, kakoršne imajo za lov kitov.

**Masava**, 16. avgusta. V Kasali, kjer so dodelane utrdbe, je mir.

**Yokohama**, 16. avgusta. V soboto je bil boj mej japonskim in kitajskim brodovjem pri Vejhajvaju. Sedem kitajskih ladij so Japonci tako poškodovali, da so se potopile. Koliko so Japonci izgubili, se ne vé.

### Umrli so:

V bolnišnici:

15. avgusta. Marjeta Zagorc, gostija, 62 let, caries.

### Tujci.

15. avgusta.

Pri **Slonu**: Veydmann, Goppert, Sommer z Dunaja. — Manhart, Wild in Kronaus iz Gradca. — Candusso, Mankoč iz Trsta. — Stolz iz Temešvara. — Festugiere iz Pariza. — Jindza iz Prage. — Kobe z Reke. — Rabas iz Višnje Gore. — Hora iz Ustja. — Modrušan iz Karlovca. — Markotič iz Vinkovc. — Kovač iz Pleternice.

Pri **Maliču**: Kehler, Goll, Anton, Paulin iz Gradca. — Rossi, Buchreiner iz Trsta. — Winterholer iz Maribora. — Reichhold, Bober z Dunaja. — Gajšek iz Št. Vida. — Krauss iz Oseka. — Blau iz Vel. Kanize. — Jovanovič iz Gorice. — Novič iz Mitrovice. — Wutscher iz Pulja. — Benedig iz Budimpešte. — Kronfeld in Lobeck iz Draždan. — Blum in Friedmann iz Brna. — Wošnak iz Bistrice. — Jordan iz Celja. — Trusnoviz iz Gorice. — Haring iz Beljaka. — Jerše in Presečnik iz Laškega Trga. — Leber, Lerch iz Celovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Nuschak, Henke iz Trsta. — Mische iz Poljan. — Gradišnik z Vranskega. — Bleekrov iz Holandije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ferlič iz Trsta. — Dolinšek iz Maribora. — Manhart iz Spitala. — Hauptmann iz Gradca.

Pri **avstrijskem caru**: Hribar iz Kranja. — Frank iz Slavine. — Sepič iz Matulj. — Gestrin iz Novega Mesta. — Bing iz Monakovega.

### Stanje avstro-ogerske banke

dné 15. avgusta 1894.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankovec v prometu	
gld.	455.727.000 (+ 480.000)
Kovinski zaklad	297.751.000 (— 95.000)
Listnica	154.110.000 (+ 89.000)
Lombard	26.120.000 (+ 127.000)
Davka prosta bančna rezerva	
gld.	41.738.000 (+ 380.000)

## Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		734.8	14.6	sl. szap.	del. oblač.	8.5
16. 3. u. pop.		734.2	25.3	sl. zapad	"	dež
9. u. zveč.		734.1	18.6	"	"	"
Srednja temperatura 19.5° za 0-4° nad normalom.						

## Za Matej Cigaretov spomenik

v Črnem Vrhu nad Idrijo so darovali p. n. darovalci:

Pisateljsko podporno društvo v Ljubljani 40 Kr., dr. Ivan Rupnik, c. kr. finančni koncipijent v Ljubljani 2 Kr., Anton Kogoj, dež. boletni uradnik na Črnem Vrhu 2 Kr., neimenovanec v Ljubljani 1 Kr., Mici Mikuz, trgovčeva hči v Ljubljani 1 Kr., Tončka Mikuz, trgovčeva hči v Ljubljani 1 Kr., Kandare N., uradnik v Ljubljani 1 Kr., Habjanič N., uradnik v Ljubljani 1 Kr., Kostanjevec N., uradnik v Ljubljani 1 Kr., Ivan Mikuz, uradnik v Ljubljani 1 Kr., Janko Semrl, učitelj pri sv. Vidu nad Cirknico 1 Kr., Ivan Čibašek, župnik pri sv. Vidu nad Cirknico 2 Kr., A. Pogačnik, trgovec v Cirknici 2 Kr., hiša Verli v Cirknici 60 bel., Evgenija Milavec, krčmarica 1 Kr., K. Klemenčič, trgovski pomočnik v Cirknici 1 Kr., J. Žitnik, trgovčeva hči v Cirknici 1 Kr., F. Sicherl, posestnik in krčmar v Planini 60 bel., Uhler N., orožnik v Planini 1 Kr., K. Rihar, trgovec v Logatecu 2 Kr., Tollazzi Jozefina, trgovčeva soproga v Logatecu 2 Kr., Smole N., trgovec in gostilničar v Logatecu 1 Kr., Finžgar Fr., učitelj na Proseku 1 Kr., Rudolf Marija, učiteljeva soproga na Vrabčah 1 Kr., Šebenik Dragotin, dijak na Črnem Vrhu 1 Kr., Urbas Leopold, žgalni oskrbnik v p. v Idriji 2 Kr., Rudolf Gašper, posestnik v Lomeh 2 Kr., Podkrajšek Ema, veleposestnikova hči v Godoviču 1 Kr., Martelanc Dragotin, tržaške hranilnice in posojilnice tajnik v Trstu 1 Kr., neimenovanec v Logatecu 2 Kr.

Odbor za Cigaretov spomenik v Črnem Vrhu nad Idrijo.

### Prostovoljna dražba.

Prej Fr. Stergarja v Št. Rupertu a sedaj tvrdki „J. Schmiedel & Comp.“ v Celju pripadajočih posestev (9030 gld.) dné 21. avgusta v Št. Rupertu, oziroma v Mokronogu.

### Eksekutivne dražbe.

Jos. Kranjčevića iz Ravnega zemljišča (225 gld., 20 gld. in 525 gld.) dné 12. septembra in 13. oktobra na Krškem.

Ant. Ruparja iz Roba zemljišče dné 4. septembra in 9. oktobra v Vel. Laščah.

Najsigurnejše in najboljše  
nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna,  
davka in fatiranja prosta,  
spodobna za kavcije,

osebno za vlaganje častniških ženitvenih kavolj; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253.33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod  
v Ljubljani. 295 22

## Dunajska borza.

### Dné 17. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 40 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	95 " 95 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1013 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	362 " 50 "
London vista	124 " 45 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 02 1/2 "
20 mark	12 " 19 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 88 "
Italijanski bankovci	44 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 80 "

### Dné 16. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 35 "
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	143 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " — "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " — "
Posojilo goriškega mesta	— " — "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 40 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Prioritetne obveznice državne železnice	224 " 50 "
" južne železnice 3%	156 " 50 "
" južne železnice 5%	128 " 50 "
" doljenjskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	68 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	170 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3207 " 50 "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	488 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 " 75 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75 " — "
Montanska družba avstr. plan.	83 " 25 "
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	181 " 50 "
Papirnih rubljev 100	133 " 25 "

### Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.  
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

### Menjarnična delniška družba

„MERCUR“  
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.